

BNR: Anul 2021 este de asteptat sa marcheze debutul consolidarii fiscale

Anul 2021 este de asteptat sa marcheze debutul consolidarii fiscale dupa ce în 2020 deficitul bugetar a escaladat inclusiv pe fondul evolutiilor adverse asociate crizei pandemice, releva Raportul asupra inflatiei al Bancii Nationale a României, dat marti publicitatii.

"Pe plan intern se prefigureaza o schimbare importanta în conduita viitoare a politicii fiscale si a celei de venituri. Riscurile pe acest segment si-au diminuat din relevanta pe fondul aprobarii de catre autoritati a planului bugetar pentru anul curent. Astfel, dupa ce în 2020 deficitul bugetar a escaladat inclusiv pe fondul evolutiilor adverse asociate crizei pandemice, anul 2021 este de asteptat sa marcheze debutul consolidarii fiscale. Totusi, etapele viitoare ale acesteia sunt marcate de incertitudine, inclusiv din perspectiva masurilor folosite pe termen mediu pentru readucerea deficitului bugetar la valori sub nivelul de referinta de 3% din PIB prevazut în Pactul de stabilitate si crestere si a impactului acestora asupra activitatii economice si, implicit, asupra ratei anuale a inflatiei. În acelasi timp însa, desi tendinta centrala reflectata de deciziile din sfera politicii fiscale este aceea de consolidare, o posibila reinflamare a crizei pandemice ar putea conduce la un volum mai amplu de cheltuieli pentru gestionarea acesteia si atenuarea efectelor economice adverse, cu impact nefavorabil asupra soldului bugetar", se spune în raport.

Din perspectiva evolutiilor de pe piata muncii, BNR precizeaza ca riscurile sunt evaluate în usoara amplificare odata cu epuizarea stimulilor proveniti din partea masurilor de sprijin guvernamental, pe fondul unor potentiale ajustari ale cererii de forta de munca. Acestea s-ar putea produce sub incidenta unui cumul de factori, precum posibile prelungiri ale masurilor de distantare (în special în domenii care presupun un grad ridicat de interactiune umana) sau chiar restructurari induse de o potentiala diminuare a cererii pentru anumite bunuri si servicii. Dificultatile ocazionate de adaptarea la criza pandemica si, implicit, cresterea volumului masurilor de protectie sanitara s-ar putea accentua odata cu dispararea sprijinului guvernamental si ar putea conduce la ajustari ale structurii costurilor de productie. În aceste conditii, reducerea venitului disponibil fata de traiectoria descrisa în scenariul de baza ar fi de natura sa induca presiuni dezinflationiste. În acelasi timp, riscuri survin si pe latura ofertei de forta de munca. În eventualitatea prelungirii crizei pandemice nu sunt excluse reconfigurari ale acesteia pe fondul unei posibile cresteri a populatiei inactive, odata cu cresterea fortei de munca descurajate, simultan mentinerii unei rate ridicate a somajului în rândul tinerilor.

În ceea ce priveste factorii cu impact direct asupra traiectoriei ratei anuale a inflatiei, o mare parte a riscurilor asociate liberalizarii pietei energiei electrice începând cu 1 ianuarie 2021 deja s-a materializat. Persista însa incertitudini cu privire la o posibila intensificare a competitiei pe piata concurentiala, inducând astfel presiuni dezinflationiste.

BNR mentioneaza ca, pe plan extern, riscurile continua sa graveze în jurul evolutiilor asociate pandemiei COVID-19, alimentate de aparitia unor noi tulpini cu grad mai ridicat de contagiozitate. Agravarea crizei sanitare în unele tari europene si prelungirea actualului val pandemic sunt de natura sa îngreuneze procesul de revenire a activitatii economice, pe fondul mentinerii sau chiar reintroducerii unor masuri de distantare sociala. În pofida virulentei deosebite a noilor tulpini de coronavirus, experienta dobândita în gestionarea pandemiei COVID-19 si demararea campaniilor de vaccinare reduc riscul reaparitiei unor sincope în lanturile globale de valoare adaugata, însa într-o mai mica masura pe cel al cresterii achizitiilor în scop de precautie. Materializarea unora dintre aceste evolutii ar conduce la efecte de contagiune asupra economiei României, îndeosebi prin intermediul canalului cererii externe.

În raport se spune ca viteza de revenire economica ar putea fi însa sustinuta de implementarea cu celeritate a proiectelor finantate din instrumentul temporar de relansare economica "Next Generation EU", atât pe plan local,

cât și internațional, cu potențiale efecte de antrenare persistente. Gradualitatea accesării acestor fonduri este însă marcată de incertitudini ridicate, mai ales până la aprobarea de către oficialitățile europene a Planurilor Naționale de Redresare și Reziliență și demararea pașilor următori specifici acestei facilități de finanțare.

Conform BNR, în contextul îmbunătățirii perspectivelor de relansare economică s-a conturat recent o tendință de ajustare ascendentă a anticipațiilor inflaționiste, cu precădere în SUA, care a determinat creșterea recentă a randamentelor obligațiunilor pe termen lung pe piețele financiare internaționale, având un impact și asupra celei locale. Un alt factor de risc, cu potențial inflaționist suplimentar, care a crescut în importanță, se referă la evoluția cotațiilor materiilor prime atât pe piețele internaționale, cât și pe cele locale. Odată cu perspectivele tot mai favorabile privind revenirea activității economice (demararea campaniilor de vaccinare, posibilitatea finanțării unui volum mai amplu de cheltuieli din fonduri europene), cererea pentru astfel de bunuri ar putea domina oferta pe o perioadă mai lungă de timp, alimentând speculații ca evoluțiile recente ar indica inițierea unui nou superciclu de creștere a prețurilor materiilor prime.

Totuși, recenta majorare în tandem a acestora ar putea avea un caracter temporar, imprimat de un optimism crescut pe seama apariției vaccinurilor împotriva coronavirusului sau a anticipațiilor inflaționiste în creștere. Incertitudinile ridicate sunt asociate în continuare evoluției viitoare a crizei pandemice.

BNR precizează că nu sunt excluse intensificarea majorărilor strategice ale stocurilor de alimente și materii prime (în principal ale celor cerealiere) - de exemplu, Rusia, în cazul exporturilor de grâu și porumb.

Mai mult decât atât, independent de evoluția pandemiei COVID-19, restricții ar putea fi introduse în eventualitatea recrudescenței pestei porcine africane sau a gripei aviare. La acestea se adaugă potențiale creșteri ale costului transporturilor marfurilor agroalimentare pe seama unei lipse acute de containere de transport al bunurilor (de exemplu, al celor provenite din China).

Riscuri ridicate provin, de asemenea, din partea fluctuațiilor condițiilor climatice, cu impact asupra ofertei de produse agricole atât pe plan local, cât și regional sau chiar global. Materializarea unora sau mai multora dintre factorii de risc mai sus menționați ar putea conduce la presiuni inflaționiste considerabile ce ar exceda ipotezele din scenariul de bază.

O altă sursă de incertitudine este localizată la nivelul dinamicii viitoare a cotațiilor petrolului Brent, în special în contextul volatilității ridicate a acestora și în corelație directă cu evoluția crizei pandemice. Presiuni dezinflaționiste ar putea surveni pe latura cererii în eventualitatea deteriorării situației medicale și a reînăspririi restricțiilor de mobilitate, mai spune BNR.